

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Sistemului informațional automatizat
"Registrul de stat al actelor de stare civilă" (SIA RSASC)

I. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări

Proiectul hotărîrii de Guvern cu privire la aprobarea Sistemului informațional automatizat "Registrul de stat al actelor de stare civilă" (SIA RSASC), a fost elaborat de către Ministerul Justiției în comun cu Serviciul Stare Civilă, în scopul realizării subacțiunii 1.2, din subcapitol C. „Reforma serviciilor publice”, capitolul VII. „Buna guvernare” din Planul de acțiuni Guvernului pentru anii 2016-2018, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 680 din 30.09.2015.

Totodată, proiectul elaborat vine să răspundă recomandărilor Curții de Conturi expuse în Hotărîrea Curții de Conturi nr. 28 din 24.05.2013 privind Raportul auditului tehnologiilor informaționale cu elemente de performanță “În ce măsură aplicarea tehnologiilor informaționale a contribuit la îmbunătățirea managementului instituțional în domeniul justiției?”.

În acest sens, s-a recomandat Ministerului Justiției în comun cu Serviciul Stare Civilă să examineze oportunitatea automatizării procesului de înregistrare a evenimentelor de stare civilă, astfel încât Registrul actelor de stare civilă să fie ținut într-un sistem informațional automatizat separat, care ar eficientiza procesul și ar reduce semnificativ resursele necesare pentru efectuarea înregistrării evenimentelor de stare civilă în Conturul “Acte de stare civilă” din SIA “RSP” (Recomandarea 13 a Hotărîrii Curții de Conturi nr. 28 din 24.05.2013).

Prin proiect se urmărește aprobarea concepției de elaborare și dezvoltare a unui sistem informațional necesar automatizării proceselor operaționale interne ale SSC („business-procese”), fapt care va îmbunătăți procesul de înregistrarea a evenimentelor de stare civilă, va permite deținerea de către Serviciul Stare Civilă a unui sistem informațional interconectat cu alte sisteme de importanță statală (de ex.: sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al populației” (SIA „RSP”) etc.), făcînd posibilă stocarea mai rapidă a informațiilor privind înregistrarea evenimentelor de stare civilă Registrul de stat al populației.

II. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În conformitate cu prevederile pct. 8 al Regulamentului cu privire la Serviciul Stare Civilă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 82 din 31 februarie 2008, precum și prevederilor art.4 al Legii nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, Serviciul Stare Civilă asigură înregistrarea de stat a actelor de stare civilă în scopul protecției drepturilor patrimoniale și personale nepatrimoniale ale persoanelor, precum și în interesul statului.

Actualmente, înregistrarea de stat a actelor de stare civilă este exercitată de către oficiile stare civilă (subdiviziunile teritoriale ale Serviciului Stare Civilă) în mod automatizat, prin utilizarea unor resurse informaționale ale Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (MTIC), care fac posibilă transmiterea informației privind înregistrarea faptelor (evenimentelor) de stare civilă pentru a fi integrată în Banca centrală de date a SIA “RSP” prin conturul automatizat de evidență și control „Acte de stare civilă”.

Acest fapt își are justificare în titlu de posesor a MTIC al SIA „RSP” (și a subsistemelor acestuia), în conformitate cu pct. 13 al Concepției SIA „RSP”, aprobată prin Hotărîrea de Guvern nr. 333 din 18.03.2002 și în atribuirea de către Guvernul Republicii Moldova Î.S. „CRIS „Registru” a funcțiilor de ținere a resurselor informaționale de stat de

bază, inclusiv Registrul de stat al Populației, în conformitate cu art. 12 al Legii cu privire la registre nr. 71-XVI din 22 martie 2007 și Hotărârii Guvernului nr. 625 din 22 mai 2008 cu privire la optimizarea structurii Ministerului Dezvoltării Informaționale.

De menționat faptul, că o parte din procesele aferente înregistrării actelor de stare civilă sînt atribuite spre exercitare altor autorități, în condițiile legii.

Astfel, înregistrarea și transcrierea actelor de stare civilă ale cetățenilor Republicii Moldova care locuiesc în afara teritoriului țării se efectuează de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova, iar conform art.14 al Legii privind actele de stare civilă în orașele și satele (comunele) în care lipsesc oficiile de stare civilă, acestea se înregistrează în cadrul primăriilor. Înregistrările respective sînt efectuate în regim manual și ulterior sînt introduse de către OSC în Conturul "Acte de stare civilă" din RSP, care interacționează informațional cu Banca centrală de date a SIA "RSP". Transmiterea actelor de stare civilă de către misiunile diplomatice și primăriile Republicii Moldova nu are loc în regim imediat, fapt care face ca procesul complet de înregistrare a evenimentelor de stare civilă în SIA "RSP", să fie unul de durată (reieșind din faptul că unele misiuni diplomatice pot transmite actele de stare civilă semestrial sau odată la cîteva luni, iar primăriile transmit actele de stare civilă lunar, după expirarea lunii de înregistrare a evenimentelor).

Ca rezultat al înregistrării automatizate a actelor de stare civilă de către funcționarii OSC (inclusiv cu privire la actele întocmite manual de către primării și misiunile diplomatice), actul de stare civilă se imprimă în 2 exemplare pe suport de hîrtie. În acest fel, totalitatea actelor de stare civilă se sistematizează și se organizează în registre de stare civilă, formînd, în ansamblu, Registrul de stat al actelor de stare civilă.

Registrul de stat al actelor de stare civilă este ținut manual și, în mod paralel, în resursele informaționale ale Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (cu privire la fondul actelor întocmite automatizat începînd cu perioada anului 2002), iar SSC nu deține un sistem informațional care ar permite să automatizeze toate procesele operaționale interne (business-procese) ale domeniului gestionat de instituție prin instrumente fiabile (produse software) pentru înregistrarea operativă și securizată a datelor de stare civilă, respectiv, care ar putea fi interconectat cu alte sisteme de importanță statală (inclusiv, SIA "RSP").

Prin înregistrarea actelor de stare civilă în mod automatizat prin intermediul resurselor informaționale, SSC deține un rol important în realizarea activităților aferente ținerii RSP: formarea și actualizarea RSP, de facto exercitînd rolul de registrator al faptelor de stare civilă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 71-XVI din 22 martie 2007.

Conform pct. 8 (B) din Concepția SIA „RSP” și pct. 9 din Regulamentul cu privire la RSP, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 333 din 18 martie 2002, Serviciul Stare Civilă, de facto, realizează actualizarea datelor din RSP, constă în introducerea sistematică a modificărilor (rectificărilor, completărilor) în datele personale ale persoanei fizice în baza informațiilor prezentate, cu privire la înregistrarea actelor de stare civilă (naștere, deces, căsătorie, divorț, schimbare a numelui și/sau prenumelui), modificarea (urmare a adopției, stabilirii/contestării paternității), reconstituirea, transcrierea și anularea actelor de stare civilă, precum și despre eliberarea documentelor de stare civilă.

Activitățile menționate sunt exercitate de către SSC, fiindu-i atribuită drept una dintre sarcinile de bază, conform Hotărîrii Guvernului nr. 82 din 31 ianuarie 2008, crearea și asigurarea funcționării sistemelor informaționale automatizate de stare civilă, parte componentă a sistemului informațional automatizat „Registru de stat al populației”

Analizele recente ale calității datelor privind înregistrarea faptelor nașterilor, căsătoriilor, divorțurilor, cazurilor de deces, efectuate de experții din domeniu (Nota analitică „Efectuarea analizei datelor primare privind evenimentele vitale și evaluarea calității

acestora”, 2012, Proiectul Comun ONU „Consolidarea sistemului statistic național în Republica Moldova”), scot la iveală o serie de neajunsuri și pune la îndoială calitatea datelor furnizate. Aceste neajunsuri se datorează mai multor factori: fluxul informației pe suport de hârtie, sinteza și completarea manuală a rapoartelor statistice, transmiterea informației către Registrul de stat al populației cu întârziere, etc.

Proiectul de aprobare a Concepției sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al actelor de stare civilă” în continuare, SIA „RSASC”) este menit să înlăture problemele actuale existente în desfășurarea proceselor interne de lucru ale Serviciului Stare Civilă, prin crearea unei infrastructuri necesare: computerizarea, elaborarea de programe (software), deservirea sistemului de control, formarea profesională, revizuirea cadrului legal. Trecerea la schimbul electronic de informație, accesul la datele de stare civilă în regim on-line, automatizarea fluxurilor, aplicarea filtrelor și controlului logic, cu scopul de a evita erorile mecanice, va permite excluderea dublării introducerii informației primare, eliminarea erorilor, micșorarea sarcinii funcționarilor organelor de stare civilă, eficientizarea serviciilor pentru populație și creșterea considerabilă a calității datelor.

Noul sistem informațional automatizat este fundamentat pe digitalizarea întregului fond al Serviciului Stare Civilă (cuprinzând perioada a 100 ani de la momentul întocmirii actului de stare civilă), respectiv făcând posibilă actualizarea Registrului de stat al populației cu informație mult mai amplă din prima sursă, necondiționat de declararea faptelor de stare civilă de către o persoană la momentul solicitării eliberării actului de identitate.

Implementarea SIA „RSASC” se va realiza pe baza platformei și infrastructurii comune pentru Guvern „M-Cloud”, implicând măsuri din partea tuturor autorităților implicate în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 709 din 20 septembrie 2011 cu privire la unele măsuri în domeniul e-Transformare a guvernării.

Aprobarea SIA „RSASC” va face posibilă interacțiunea acestuia cu alte sisteme informaționale, realizând astfel și o interoperabilitate în schimbul de date al autorităților publice. De exemplu: la examinarea unei cauze civile de desfacere a căsătoriei, instanța judecătorească va putea realiza verificarea statutului căsătoriei a cărei desfacere judiciară se solicită (în condițiile în care SSC nu este atras în astfel de cauze civile, fiind atestate în activitatea practică cazuri de emitere a hotărârilor judecătorești de divorț cu privire la căsătoriile care nu au fost înregistrate niciodată), iar o hotărâre judecătorească emisă prin intermediul sistemului informațional al instanțelor judecătorești va putea fi supusă executării în condițiile legii.

Proiectul conține descrierea momentelor principale organizaționale, metodologice și tehnologice, în conformitate cu care este concepută și va fi implementată ideea realizării unei soluții informatice dinamice care ar asigura suportul informatic al organelor de stare civilă.

Concepția stabilește cadrul general și locul acestui sistem informațional în viitorul sistem de guvernare electronică. A fost aleasă soluția optimă, care corespunde standardelor în domeniu și nivelului actual de dezvoltare a guvernării electronice în Republica Moldova – implementarea acestuia în baza unei platforme informatice de gestionare a fluxurilor, asigurându-se accesul cetățenilor la resursele sistemului nou creat prin intermediul Portalului Serviciilor Publice (<http://servicii.gov.md>) și a Portalului datelor deschise (<http://date.gov.md>).

Implementarea SIA „RSASC” va contribui la crearea unui mediu favorabil pentru tranziția la societatea informațională. Valorificarea potențialului tehnologiei informației și comunicațiilor și implementarea conceptelor moderne de prelucrare a informației, va îmbunătăți calitativ procesul de luare a deciziilor, va face posibilă transparentizarea și eficientizarea activității organelor implicate în fluxul de procesare a actelor de stare civilă.

Beneficiile implementării SIA RSASC se regăsesc în primul rând în calitatea serviciilor oferite către cetățeni , dar și la nivel guvernamental, instituțional și de colaborare între instituțiile implicate în declanșarea proceselor de eliberare a documentelor de stare civilă. Toate aceste beneficii sunt expuse în conținutul Concepției (pct. 20 al Concepției).

III. Modul de încorporare în sistemul actelor normative în vigoare

Proiectul hotărîrii este elaborat în corespundere cu actele normative.

După aprobarea de către Guvern a prezentei Concepții, urmează a fi modificate actele normative de bază în materia înregistrării actelor de stare civilă: Legea privind actele de stare civilă, Instrucțiunea privind modul de înregistrare a actelor de stare civilă, elaborate și aprobate, în modul stabilit, acte departamentale de reglementare a proceselor interne de lucru de asigurare a funcționării SIA RSASC, precum și modificate actele normative în materia de reglementare a proceselor de stabilire a identității persoanelor, aferente formării și actualizării SIA „Registrul de stat al populației” și eliberare a actelor de identitate din sistemul național de pașapoarte: Hotărîrea Guvernului nr. 333 din 18 martie 2002 pentru aprobarea Concepției sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al populației” și Regulamentului cu privire la Registrul de stat al populației; Hotărîrea Guvernului nr. 125 din 18 februarie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, precum și alte acte normative.

IV. Argumentarea economico-financiară

Implementarea prezentului proiect de lege implică necesitatea majorării fondului anual de retribuire a muncii, cheltuielile financiare fiind acoperite din bugetul de stat, componenta mijloace speciale ale Serviciului Stare Civilă, precum și din surse externe.

IV. Respectarea transparenței decizionale

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Hotărîrii Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Viceministru

Anatolie MUNTEANU